

راهکارها معلوم است. ما چه کم داریم؟ آنچه ما نیاز داریم، یک همت و شجاعت و
اهتمام جدی و پیگیری است؛ این را ما لازم داریم. (۱۳۹۹/۰۹/۰۴)

www.basirat.ir

▼ حرف روز درباره اقدام راهبردی مجلس

قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها که از ۴ ماه پیش در مجلس مطرح شد و از ابتدا ارتباطی با شرایط و نتایج انتخابات آمریکا نداشت، این روزها محل بحث‌های جدی قرار گرفته است. آنچه روشن است این‌که مصوبه حالا تبدیل به قانون شده و دولت مکلف به اجرای آن است؛ اما از آنجا که موضوع دارای اهمیت راهبردی است و در آینده پایه مهمی از سیاست خارجی کشور خواهد بود، توجه به چند نکته مهم به نظر می‌رسد؛

نکات تحلیلی: جریان سیاسی غرب‌گرا نسبت به علل پدیدایی برجام و نسبت به موضوع اصلاح و تکمیل برجام که اروپا و آمریکا بر سر آن در نهایت همکاری قرار دارند، یا بی‌اطلاع هستند و یا خود را به تغافل می‌زنند. نقش تیم مذاکره‌کننده قابل کتمان نیست، اما در نهایت آنچه باعث شد غرب وادار به دادن امتیازاتی به ایران شود- که البته در مقام عمل به تعهداتش عمل نکرد- آن بود که جمهوری اسلامی صنعت هسته‌ای خود را بر روی میز مذاکره گذاشت و در توافق برجام تقریباً این صنعت در مسیر توقف قرار گرفت و در بخش‌هایی نیز تعطیل شد. همچنین، غرب‌گرایان نسبت به موضوع تکمیل برجام که راهبرد قطعی اروپا و آمریکا در آینده است نیز توجه چندانی ندارند؛ نقطه کانونی اصلاح برجام آن است که ایران توانمندی‌های موشکی و منطقه‌ای خود را بر روی میز مذاکره بگذارد و در ازای وعده رفع تحریم‌ها، ایران نیز از این مزایای راهبردی صرف‌نظر کند. همین دیروز بود که وزیر خارجه آلمان گفت: «بازگشت به توافق هسته‌ای کنونی کافی نیست و ما خواستار توافقی گسترده و فراگیرتر با ایران هستیم»؛ بنابراین بازگرداندن صنعت هسته‌ای به مرحله پیش از برجام، قدرت چانه زنی را افزایش می‌دهد و موضوع مذاکرات احتمالی را در بخش هسته‌ای قرار می‌دهد. اینکه گفته شد مصوبه مجلس سبب شده نرخ ارز دچار نوسان شود، بر فرض که علت نوسان ایجاد شده این مصوبه باشد، باز این نیز از فجایع تفکری است که سایه سنگین متغیرهای خارجی را بر اقتصاد ایران تا بدین‌جا رسانده است. با این وضعیت تقریباً قطعی است که اگر رئیس‌جمهور آینده آمریکا کوچک‌ترین تهدیدی علیه ایران کند، بازار کشور دستخوش نوسانات شدیدتری نیز شود.

نکته راهبردی: تجربیات تلخ گذشته پیش‌روی ماست؛ در پیش گرفتن مسیر و الگوی چند ساله اخیر، اقتصاد کشور را نهایتاً در نقطه‌ای قرار می‌دهد که اکنون هستیم. این یک خطای بزرگ است که معیشت مردم را به مذاکره و سیاست خارجی پیوند بزینیم. (نویسنده: عزیز غضنفری)

▼ گزارش روز

حمله به هندسه ذهنی دشمن

قانون جدید مجلس در حوزه برجام، در چهارچوب یک نقشه راه محاسبه شده از حیث فنی، حقوقی و سیاسی طراحی گردیده تا با ایجاد هزینه برای دشمن، نسبت به بدعهدی‌های آن، پاسخ درون برجامی معتبر و واقعی داده شود.

گزاره خبری: طرح دوفوریتی اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران، روز چهارشنبه گذشته در مجلس شورای اسلامی رأی آورد و پس از اصلاح و تأیید نهایی در شورای نگهبان، توسط رئیس مجلس به عنوان قانون به دولت ابلاغ گردید.

گزاره تحلیلی: ۱- این قانون در راستای تأمین منافع ملی جمهوری اسلامی، مبتنی بر شروط ۹ گانه مقام معظم رهبری در مواجهه با توافق هسته‌ای تنظیم شده است. ۲- این اقدام پاسخی عملیاتی و واقعی به برآورد دشمن است که می‌پندارد به دلیل چسبندگی بیش از حد بخشی از تصمیم‌گیران نظام به برجام، جمهوری اسلامی توان پاسخگویی بیشتر را در مقابل تعهدناپذیری آنان ندارد. ۳- این طرح منتقل‌کننده این پیام به طرف بدعهد است که جمهوری اسلامی برجام را نه به‌عنوان یک توافق یک‌طرفه، بلکه یک توافق متوازن می‌خواهد و اگر قرار است طرف مقابل همچنان به بدعهدی خود ادامه دهد و فشار را در سقف نگه دارد، راهبرد جمهوری اسلامی، متوازن‌سازی برجام از طریق کاهش تعهدات خود است. این قانون عملاً با هدف وادار کردن غرب به انجام تعهدات خود برای برداشتن تحریم‌های پیش روی ملت ایران صورت گرفته است. ۴- طرح مجلس با حمله به هندسه ذهنی دشمن، محاسبات آنان برای پروژه «ترمالیزه کردن ایران» را کاملاً دگرگون می‌کند؛ چراکه میان اروپا و آمریکا توافق شده است که ایران را در یک مسیر کانالیزه شده، با شدیدترین فشارهای بی‌سابقه قرار دهند تا در انتها جمهوری اسلامی وادار به مذاکره بر سر مؤلفه‌های امنیت ملی خود آن‌هم در موقعیت ضعف شود.

جمع‌بندی: اکنون غرب باید تصمیم بگیرد یا به تعهدات درون برجامی خود عمل کند یا در غیر این صورت جمهوری اسلامی مسیری را انتخاب کرده که منافع خود را از برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای در پس کاهش تعهدات برجامی و توسعه بخش‌های فنی در این حوزه دنبال خواهد کرد. بی‌شک یک موضوع دیگر هم برای دشمن خسارت‌بار خواهد بود و آن اینکه جمهوری اسلامی به‌خوبی می‌داند که فشارهای دشمن به سقف رسیده و دیگر ابزاری برای فشار مضاعف باقی نمانده است؛ به عبارت دیگر، در انتهای این طرح راهبردی، وضع از این بدتر که نخواهد شد، بلکه بهتر نیز می‌شود. (نویسنده: احمد بنافی)

▼ خبر ویژه ظریف: اگر به تعهداتشان بازنگردند، طرح مجلس را اجرا خواهیم کرد

وزیر امور خارجه کشورمان گفت: «آمریکا از برجام خارج شده است، اما از سازمان ملل خارج نشده است و باید به تعهدات خود در قبال شورای امنیت پایبند باشد. در صورتی که آن‌ها (غرب و آمریکا) به تعهداتشان بازنگردند و در صورت تبدیل طرح مجلس به قانون، ما آن را اجرا خواهیم کرد و گزینه‌ای جز اجرای قانون نداریم. برجام به ایران اجازه می‌دهد در صورت عدم پایبندی دیگر طرفین، به صورت جزئی یا کلی به آن پایبند نباشد. ما حسن نیت خود را نشان داده‌ایم. کشورهای اروپایی نمی‌توانند ادعا کنند که به این توافق پایبند بوده‌اند؛ اگر چنین شد، ایران هم به پایبندی کامل به تعهداتش ذیل برجام بازمی‌گردد. آمریکا مسئول تمامی خساراتی است که در این مدت به ایران وارد شده است.»

اطلاعات محرمانه هسته‌ای دوباره توسط آژانس لو رفت

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با انتشار گزارشی محرمانه، از برنامه ایران برای نصب سه آبشار سانتریفیوژهای جدید در نطنز خبر داد. انتشار این گزارش به فاصله کمی پس از تصویب کلیات «طرح اقدام راهبردی مجلس شورای اسلامی برای لغو تحریم‌ها» در رسانه‌های غربی خبرساز شد. کاظم غریب‌آبادی سفیر و نماینده دائم ایران نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین، در واکنش به این تحولات تصریح کرد که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نسبت به حفاظت از اطلاعات محرمانه پادمانی کشورها مسئول است. وی با انتشار پیامی در صفحه توئیتری خود نوشت: «گزارش محرمانه امروز (جمعه) آژانس که حاوی محتویات نامه محرمانه ایران است، بلافاصله و حتی قبل از اینکه اعضای شورای حکام نیز بتوانند آن را رهگیری کنند، در رسانه‌ها ظاهر شد». غریب‌آبادی تصریح کرد: «آژانس صرفاً در رابطه با به‌روزرسانی تحولات، مسئولیت ندارد، بلکه باید حفاظت از اطلاعات محرمانه پادمانی کشور میزبان را نیز تضمین نماید». «میخائیل اولیانوف» روز جمعه با انتشار پیامی در توئیتر نوشت: «بار دیگر گزارش محرمانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به محض توزیع آن بین اعضا، به‌طور گسترده در رسانه‌ها درز کرد. وی پیشنهاد سفیر جمهوری اسلامی ایران درباره ضرورت تقویت سازوکار محرمانگی آژانس را طرحی مناسب توصیف کرد اما پرسید آیا این به حل مسئله کمک می‌کند؟».

لایحه بودجه ۱۴۰۰ هنوز بوی نفت می‌دهد

مقایسه منابع و مصارف لایحه بودجه ۱۴۰۰ با اهداف مندرج در قانون برنامه ششم توسعه گویای انحراف چشمگیر از هدف‌گذاری ترسیم شده است، به‌طوری‌که وابستگی بودجه به نفت به ۴۰ درصد رسیده است. ارقام نفتی ۳۴۴٫۵ هزار میلیارد تومان است که سهم ۴۰ درصدی از منابع ۸۴۱ هزار میلیاردی لایحه بودجه ۱۴۰۰ را به خود اختصاص داده است. همچنین این رقم بدون در نظر گرفتن ۴٫۲ میلیارد یورو برداشتی از صندوق توسعه ملی در تبصره ۴ این لایحه، محاسبه شده است. با این‌وجود «نوبخت»، رئیس سازمان برنامه‌بودجه اعلام کرد: «سال‌های گذشته بیش از ۵۰ درصد بودجه به نفت متکی بود که امسال این به ۲۳ درصد رسیده است».

پیش‌بینی جوزف نای از آینده جهان

«جوزف نای»، استاد علوم سیاسی دانشگاه هاروارد پنج پایان محتمل بر کرونا و تأثیراتش در ده سال آتی ترسیم کرده است. ۱- پایان نظم لیبرال جهانی؛ کرونا باعث خواهد شد که نظم جهانی که پس از جنگ جهانی دوم توسط آمریکا بنیان نهاده شده، تا ده سال آینده به پایان راه خواهد رسید. ۲- تراژدی ظهور اقتدارگرایی؛ این ماجرا یک‌بار در دهه سی میلادی نیز رخ داده بود. در سال‌هایی که به دلیل بیکاری همگانی و وسیع، افزایش نابرابری‌های طبقاتی و اجتماعی و البته بیشتر شدن مشکلات اجتماعی و اقتصادی کشورهای مختلف، زمینه برای ظهور اقتدارگرایان فراهم شده بود. ۳- نظم جدید چینی؛ شیوع کرونا فاصله اقتصادی میان چین و رقبای این کشور از جمله آمریکا و اتحادیه اروپا را بیشتر کرده است. ۴- نظم جدید سبز؛ ۵- آینده مبهم جهان

بند ۵ برجام، دلیل انفجار در نطنز شد

«سعید جلیلی»، رئیس گروه مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان با کشورهای غربی طی سال‌های ۸۶ تا ۹۲، گفت: «در بند ۵ برجام آمده ایران فعالیت‌های هسته‌ای را صرفاً در تأسیسات نطنز انجام دهد تا وقتی که این فعالیت‌ها در یک جا متمرکز شد، عناصر خرابکار خودش را می‌فرستد و در آنجا خرابکاری صورت می‌دهند. دیدید که چند وقت پیش این اقدام را انجام دادند. غربی‌ها می‌گویند تحقیق و توسعه شما نباید به فوردو برود، چرا؟ چون در زیر زمین است و نمی‌توان آن را بمباران کرد. این استدلال دشمن در سال ۲۰۲۰ است».

خاتمی دموکراتیک عمل نمی‌کند/ فائزه هاشمی درباره

انتقادات به جریان اصلاحات و شخص رئیس دولت اصلاحات، گفت: «متأسفانه خود اصلاح‌طلبان هم دموکرات نیستند و در درون خودشان اعتقاد واقعی به دموکراسی ندارند، این موضوع به لیدری آقای خاتمی هم برمی‌گردد، در شورای عالی اصلاح‌طلبان افراد بیشتر بر اساس سلیقه آقای خاتمی حضور دارند. سیستمی وجود ندارد که چند درصد زنان، چند درصد جوانان و کلاً چه ترکیبی آنجا باشند، بخشی از ناامیدی اصلاح‌طلبان از جمله خودم همین‌جا است، همچنین این روند دموکراتیک در احزاب هم کمتر وجود دارد، خود اصلاح‌طلبان در درون خودشان نیاز به اصلاحات جدی دارند».

اعتراف رژیم صهیونیستی به ترور شهید فخری‌زاده/

رئیس اطلاعات رژیم اسرائیل اعلام کرد: «دانشمندان هسته‌ای ایران خواب آرامی ندارند؛ می‌دانند که آنچه طی هفته گذشته رخ داد برای هر یک از آن‌ها هم رخ خواهد داد. ما فخری‌زاده را شناسایی کردیم و تحت تعقیب و رصد قرار دادیم و می‌دانستیم که آنچه وی انجام می‌دهد طرحی است که خاورمیانه و دنیا را به خطر می‌اندازد. برای ما روشن است که ایران به تلاش خود با تمام توان برای دستیابی به قدرت هسته‌ای ادامه خواهد داد و اسرائیل هرگز اجازه آن را نمی‌دهد».

در برجام به ایرانی‌ها خیانت کردیم! / «بورل»، مسئول

سیاست خارجی اتحادیه اروپا: «منافع خیلی‌ها در این است که برجام پابرجا نماند. این توافق به خواب زمستانی رفته اما هنوز نمرده است. ما باید فکر ایرانی‌ها را درک کنیم، چون حق دارند که احساس کنند به آن‌ها خیانت شده و احتمالاً نمی‌خواهند دوباره با همان کارت‌ها بازی کنند، اما باید منتظر بمانیم».

واردات خودرو در سال ۱۴۰۰ آزاد می‌شود؟/ در لایحه

بودجه سال بعد، حدود ۲۰۰۰ میلیارد تومان درآمد عوارض گمرکی از محل واردات خودرو پیش‌بینی شده است، این بودجه یعنی ممنوعیت ۲ ساله واردات خودرو پایان می‌یابد. این در حالی است که سخنگوی بودجه اعلام کرده است، رقم در نظر گرفته شده به عنوان حقوق ورودی خودرو مربوط به خودروهای در گمرک مانده است.

احکام سیاسی (سؤال ۹۳): در دوره‌های اخیر که رأی

دادن به یک لیست خاص که از طرف احزاب و گروه‌های سیاسی داده می‌شود و توسط افراد مشهور و غیرمتخصص تشویق و تبلیغ می‌شود، آیا رأی دادن به این لیست‌ها بدون تحقیق در مورد افراد آن جایز است؟ پاسخ: به فهرست و افرادی رأی دهید که معرفی‌کنندگان آن‌ها افرادی متعهد، مؤمن، بصیر و انقلابی و قابل‌اعتماد باشند، مگر آنکه حجت شرعی برخلاف داشته باشید.